

POSUDEK NA RIGORÓZNÍ PRÁCI

Mgr. Soňa Komárkové

Citová vazba v partnerském vztahu a v manželství: Využití teorie a výzkumu citové vazby v psychoterapii

Rigorózní práce se věnuje tematice citové vazby u dospělých a spokojenosti v partnerských vztazích. Autorka by se ráda zaměřila na využití konceptu citové vazby v psychoterapeutické práci.

Rigorózní práce je klasicky členěna na teoretickou a empirickou část. Na počet stran je obsáhlá (184 stran), teoretická část je výrazně delší (130 stran) než empirická (55 stran). Autorka čerpala z bohatých zahraničních i českých zdrojů, jejich výběr je k tématu relevantní.

V teoretické části se autorka věnuje několika základním tématům. Na začátku definuje partnerské vztahy. V další kapitole se věnuje tematice citové vazby v dětství, následně v dospělosti. Dále přináší přehled metod zjišťujících citovou vazbu. Tady kladně hodnotím, že autorka přidává vlastní hodnocení k uvedeným metodám. Velký prostor je věnován citové vazbě v psychoterapii, párové psychoterapii a supervizi. Následně se autorka podrobně věnuje citové vazbě a vybraným vztahovým charakteristikám. V posledních kapitolách definuje spokojenost ve vztahu a zaměřuje se na souvislosti spokojenosti ve vztahu a citové vazby.

Teoretická část je napsaná přehledně, autorka podrobně definuje pojmy, se kterými následně pracuje v empirické části. Rozsahem je teoretická část obsáhlá. Autorka na vícero místech užívá sekundární citace - nebylo možné dohledat původní zdroje?

V empirické části si Mgr. Soňa Komárková kladla za cíl zmapovat souvislosti mezi citovou vazbou a spokojeností v partnerském vztahu. Výzkumný soubor byl rozsáhlý - 258 osob. Pro získání dat autorka zvolila dvě dotazníkové metody, a to Experiences in close relationships - Revised (ECR-R) a Couples Satisfaction Index (CSI). U ECR-R sice nejdříve použila český překlad, avšak práce s dotazníkovou metodou byla mnohem náročnější. Oceňuji, že autorka z důvodu nedostatečného sycení faktorů a nejasností v překladu dotazník upravila, čímž se zlepšily jeho psychometrické charakteristiky. Dotazník CSI v rámci Písemné práce III řádně přeložila, provedla pilotní testování a faktorovou analýzu dotazníku. Oba dotazníky pak autorka administrovala přes internet a taky oslovila několik poraden pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy a dvě soukromé psychoterapeutické pracoviště. Zjišťovala korelace mezi proměnnými v dotazníkových metodách a položila si několik hypotéz, které ověřovala. Výsledky ukázaly na korelaci úzkostnosti a vyhybavosti se spokojeností ve vztahu. Signifikantní rozdíly nebyly nalezeny v úzkostnosti a vyhybavosti respondentů a partnerů a spokojenosti mezi pohlavími, u lidí žijících v partnerském svazku nebo v manželství. Naopak, signifikantní rozdíly byly zjištěny v těchto proměnných mezi lidmi navštěvujícími a nenavštěvujícími manželskou poradnu nebo psychoterapeutickou péči.

Autorka v empirické části podrobně popisuje výzkumný soubor, použité dotazníkové metody a práci s nimi. Řádně popisuje získané výsledky. Doporučila bych přesnější vymezení cíle výzkumu (např. autorka v úvodu empirické části nepíše na zmapování jaké spokojenosti se zaměřila, čtenář si toto musí logicky vyvodit). Pro přehlednost a návaznost informací bych uvítala po cíli práce napsané hypotézy nebo výzkumné otázky, až potom popsání výzkumný soubor a použité metody.

V diskusi Mgr. Soňa Komárková na odborné úrovni interpretuje dosažené výsledky a reflektuje průběh a omezení výzkumného projektu.

Celkově je rigorózní práce napsaná kvalitně.

Otázky do diskuse: na s. 180 autorka píše, že výstupy z výzkumu by mohly posloužit jako podněty pro práci s páry. Jakým způsobem by bylo možné je v práci s páry využít?

Předložená rigorózní práce Mgr. Soni Komárkové splňuje požadavky kladené na rigorózní práci. Doporučuji jí k obhajobě.

V Praze, 1.11.2016

PhDr. Katarína Loneková, Ph.D.